

NYELVTÖRTÉNETI ADATOK.

A váradi püspökség XIII. századi tizedjegyzéke.

II.¹

110^b l.

Első hasáb: [A lap balszélét lenyeste a könyvkötő.]

[Más évből való gabona-dézsmaszedés.]

... iuf decimacionis cutelli (!)² de Nyr.

- [Item in] villa *Benke*. LXXVI. capecie. [l. fentebb, MNy. 1926. 221—23.]
- [It. in] villa *Hudus*. LXXX.III. cap. „
- [It. in] villa *Bogus*. LX. cap. „
- [It. in] villa *Gyozug*. LX. cap. „
- [It. in] villa *Kenez* Serefyl comitis. XVII. cap.
- [It. in] *Zekulhyd* voyuode. LVII. cap.
- [It. in] villa *Kaga* Chak comitis. XXX.VIII. cap.
- [It. in] *Kaga* Colme comitis. XVII. cap.
- [It. in] villa *Nogmihal*. II. cap.
- [It. in] villa *Apa Kuachy*. XIII.
- [It. in] villa *Zalard* voyuode. XL.II. [*Szalárd*, B. III. 307.]
- [It. in] villa *Notk*. XXX. cap.
- [It. in] villa *Priuardhida*. C. comitis. XXII. cap.
- [It. in] villa *Sarang*. XVII. cap.
- [It. in] villa Petri comitis filij *D(rv)g*. XV. [*tarfeu*].
- [It.] in *Egged*. XXX. cap.
- [It.] in *Zoloch*. XXX. cap.
- [It. in] *Guzar* Z. comitis. X. cap.
- [It. in] — — *Zebus*. X.VIII. cap.
- [It. in] *Po-/chey* Salomonis. X.VII. cap.
- [It. in villa] *Bolch Apa*. XII. cap.
- [It. in] *Teluky* Dyonifij filij Erdeu. VI. cap. [v. ö. B. III. 241.]
- [It. in] *Nogmihal* Nycolai. XXXI. cap.
- [It. in] villa *Peerch*. XXXV. cap.
- [It.] in *Pauli Erdeu*. XXXIII. cap.
- [It.] in *Pauli* Salomonis. X. cap.
- [It. in] *Pauli* Dyonifij. XVI. cap.
- [It.] in *Deb(rv)chun* Dofa. XVI. cap.
- [It. in] *Deb(rv)cun* (!) Petri. X. cap.
- [It. in] *Deb-/rv)chun* Rufoyn. XL.III. cap.
- [It. in] *B-/och* (?) Rufoyn. XXIII. [*Bocs?* 212.]
- [It. in] *Gabrian* Rufoyn bani. XL.III. cap.
- [It. in] Rufoyn. LX. cap.
- [It. in] *ne* R. bani. III. cap.
- [It.] *Dyonifius* filius *Pauli*. XI. cap.
- [It. in] *Noger* Petri filij *D(rv)g*. XXXIII. cap.
- [It.] in *Nueg* Johannis filij Reynoldi. VII. cap.
- [It. in] *Saulhyda* Nycolai de *Zala*. IX. cap. [*Sálhida*, 236, 255.]
- [It.] in villa *Keferu*. X. cap. [*Ér-Keserű*, 250.]

¹ Vö. MNy. XXII, 220.

² Értsd: *cultelli*, tizedkés, districtus decimationis, vö. Okl Sz. Kés 2.

- [It. in] villa *Mortunus* filius (!) Barnabe. XII. et dimidiam cap.
 [It. in] fancto Dyonifio apud *Bech*. VII. cap. [*Szent-Dienes*, 309.]
 [It. in] fancto Dyonifio Nýcolaus filius *Vece*. III. cap.
 [It.] apud (?) woýuodam. XVI. cap.
 [It.] in *Výlak Zolouch*. X. cap.
 [It.] in villa *Cofme* parui. LX. cap.
 [It. in] villa *Petri* in *Nýr*. III. cap. [(*Gálos*)-*Petri*, 236.]
 [It. in] *Nogdurugfeleg haz*. VII. [*Nagydorogfélegyház*, 234.]

M á s o d i k h a s á b:

- It. in villa *Mýko* filij *Martaleus* VI. *Veed* dicta. [*Véd*, 337.]
 It. *Zegun* de *Perch*. VII. cap.
 It. villa *Zlouch Vanchud* dicta. XX. cap.
 It. apud dominum *Medus*. II. cap.
 It. in villa vxoris *Galus*. VII. cap. [*Gálos-Petri* ?, 236.]
 It. in villa *Bolch Ders*. X. cap.
 It. villa Nýcolai bani noua. XX. cap. [*Újfalv*, 333.]
 It. *Erpaul* Nýcolai bani. XIII. [*Herpály*, 238.]
 It. in villa *Zudus*. XXIII. [*Szodos*, B. II. 268; *Csánki* I. 624.]
 It. villa *Zoluoc* comitis *Moria* noua XC.III. cap. [*Új-Marja*,
 B. III. 277.]
 It. villa *Abraam*. VII. cap. [*Abrány*, 191.]
 It. villa domini episcopi *Voyada*. XIII. cap.
 It. villa *Olozy*. XXX. cap. [*Ér-Olaszi*, 276.]
 It. in villa *Ivanka* filij *Odun*. XX. cap.
 It. villa *Johannis* de *Kereký*. XXXXII. cap.
 It. villa *Mýchaelis* de *Kereký*. XXX. cap.
 It. villa *Gýozeg hiduege*. XXX. cap. [*Diószeg-hídvége*, 229—230.]
 It. in villa —

H a r m a d i k h a s á b:

- Georgiuf foluit nobis. VI. marcas. ¶ Item duaf marcaf in panno.
 Item unam in ferro. ¶ Item tref marcaf et dimidiam. ¶ Item
 tref marcaf. ¶ Item unam marcam. ¶ Item marcam et fer-
 tonem. ¶ Item unam marcam. ¶ Item fertonem et dimidium. ¶
 Alább: Georgius foluit nobis. XXVIII. marcas ¶ fex penfas et
 dimidiam. ¶ Item foluit duas marcas et dimidiam. ¶ minus fex
 capecijs. ¶ Ad racionem magistri *Stephani* foluit nobis duas
 marcas et dimidiam minus fex ¶ capeciis quibus magister
Stephanus nobis nichil ¶ foluit. licet ad racionem nostram re-
 ceperimus. ¶ *Andreaf* facerdof et georgiuf foluerunt nobis LXI.
 pensas. ¶ Item. XI. Marcaf minus XL. denariis cum X. pensis
 computando. ¶
- Zudus* tenetur nobis in fertone. ¶ *Mychael* frater noster in fertone. ¶
 Item in *Zoloch* tenetur septem capeciis. ¶
- Ambrofiuf* et *petrus* foluerunt nobis XV. pensas. ¶ Item foluerunt
 quatuor marcaf et dimidiam. ¶ Item LX. denarios. ¶ Item
 XXXVI. pensas et dimidiam. decem ¶ pensas femper. ¶ pro
 marca computando in omnibus temporibus. ¶ Item XV. pensas.
 Item. VII. pensas. ¶

111^b l.

Első hasábon: [A lap balszélét lenyeste a könyvkötő.]

- [Item in] . . . *Býhor Centum et. XX. capecie* [*Bihar, B. III. 203.*]
 [It. in] villa *Nýcolai de Mezeu. XLVI. cap.* [*Mezőfalva, 262.*]
 [It. in] villa *Zakarie. X. cap.*
 [It. in villa] *Toutteluk. XXXIII. cap.* [*Tóttelek, 330.*]
 [It. in] villa *Alba. XXII. cap.* [*Albis?, 184.*]
 [It.] in villa *Pauli. XII. cap.*
 [It.] in villa *Výlak. XX. cap.*
 [It. in] villa *Adam. XII. cap.* [*Ádámi, 192.*]
 [It.] in villa *Latabar. XV. cap.* [*Latabár, 258.*]
 [It. in] villa *Chucy. XX. cap.* [*Csohaj, 215.*]
 [It. in] villa *Suhtur. XXVI. cap.* [*Sejter, Sítér, 297.*]
 [It.] in villa *Feguermuk. X. cap.* [*Fegyvernek, 233.*]
 [It. in] villa *Alumas. VI. cap.* [*Almosd, 192.*]
 [It. in] *Puklusteluk. XVIII. cap.* [*Poklostelek, 289.*]
 [It.] in villa *Laaz. XII. cap.* [*Láz, 259.*]
 [It.] in villa *Lazar. X. cap.* [*Szent-Lázár, 311.*]
 [It. in] villa *Santufy. X. cap.* [*Száncsi, 308.*]
 [It. in] villa *Dýonifij. IIX (!) cap.*
 [It. in] villa *Kyraly. XXXII. cap.* [*Királyi, 251.*]
 [It. in] villa *Toty. X. cap.* [*Tóti, 329.*]
 [It. in] villa *Zeplak. XX. cap.* [*Széplak, 324.*]
 [It.] in villa *Mýkche. XIII. cap.* [*Micske, 262.*]
 [It.] in villa *Mogh. XVIII. cap.* [*Macs, 260.*]

[Kalotai főesperesi kerület.]

- [It.] in villa *Fudý. L. cap.* [*Fudi, 410.*]
 [It. in] villa *Jeneu. LII. cap.* [*Jenő, 420.*]
 [It. in] villa *Zobolch. XX. cap.* [*Szabolcs, 425.*]
 [It. in] villa *Telegd. XL. cap.* [*Telegd, 428.*]
 [It.] in *Poujalaka. X. cap.* [*Pósalaka, 424.*]
 [It. in] villa *Teluký. X. cap.* [*Telki, 436.*]
 [It. in] villa *Lugas. XVIII. cap.* [*Lugas, 423.*]
 [It. in] villa *Elufd. XII. cap.* [*Élesd, 406.*]
 [It. in] villa *Baroud. XXI. cap.* [*Báród, 402.*]
 [It.] in villa *Vruzteluk. X. cap.* [*Orosztelek, 423.*]
 [It.] in *Bertep. XL. cap.* [*Bertény, 402.*]
 [It.] in *Buken. XV. cap.* [*Bökény, 404.*]
 [It.] in *Wolkou. XX. cap.* [*Valkó, 437.*]
 [It.] in *Almafunustura. XIII. cap.* [*Almásmonostora, 401.*]
 [It.] in *Derekce. X. cap.* [*Derecske, nem Derecete, mint 405.*]
 [It.] in *Rezuge. VII. cap.* [*Reszege, 424.*]
 [It.] in *Furnos. X. cap.* [*Farnas, 406.*]
 [It.] in *Almafunustura. XIII. cap.* [*Almásmonostora, 401.*]
 [It.] in *Babun. X. cap.* [*Bábony, 401.*]
 [It.] in *Zemteluk. VI. cap.* [*Zentelke, 426.*]

[Innen ismét bihari főesperesi kerület.]

- [It.] in *Mykfe. XX. cap.* [*Micske, 262.*]
 [It.] in fancto *Johanne. XLII. cap.* [*Szent János, 309.*]
 [It.] in villa *Bors. IX. cap.* [*Bors, 211.*]
 [It.] in villa *Bors. V. cap.* „ „

- [It.] in *Artand*. XV. cap. [*Artánd*, 195.]
 [It.] in *Befeneu*. XIII. cap. [*Besenyő*, 360.]
 [I-]t. in villa Mathye. X. cap. —
 [I-]t. in villa *Buzurmen* Centum cap. [(*Bereg*-) *Böszörmény*, 213.]
 [I-]t. in *Zakal*. XX. cap. [*Szakál*, 300.]

Második hasábon:

- It. in villa *Tanchkereky*. XVII. cap. [*Tancskereke*, *Dancsháza*, 326.]
 It. in villa *Nefta*. XXIII. cap. [*Nyésta*, 274.]
 It. in villa *Kumad*. VII. cap. [*Komádi*, 253.]
 It. in villa *Peturd*. X. cap. [*Péterd*, 285.]
 It. in villa *Zumeyn*. VIII. cap. [*Szomajom*, 325.]
 It. in villa *Boht*. VII. cap. [*Bojt*, 210.]
 It. in villa *Zamto*. X. cap. [*P. Szántó*, 308.]
 It. in villa Petri filij *vrđug*. XXIII. cap. —
 It. in villa Ladislai magni. XIII. cap. —
 It. in villa *Kerek*. VII. cap. [*Kereki*?]
 It. in villa Walenti. VII. cap. [*Válintteleke*, Bojt mellett, 1354.
 Anjoukori okmt. VI. 221.]
 It. in villa *Kenef*. VII. cap. [*Kenéz*, B. III. 243.]
 It. in villa Petri fratris *Gok*. III. cap.
 It. in villa *Chukmo*. V. cap. [*Csokmó*, u. o. 493. CSÁNKI, I. 606, 626.]
 It. in villa *Vylak*. III. cap. [*Újlak*, B. III. 334.]

Harmadik hasábon:

- Petruf foluit nobis VIII. penfap || Item XL.VI. pensas (et. XX. át-
 húzva) || Item XXIII. pensas. minus quatuor denariis. || Item
 XII. pensas. minus. V. banalibus || Item X. pensas. et XX.
 denarios. Alább:
 Petrus decimator noster foluit nobis X. minus. XL. denariis. || ad
 racionem magistri Stephani tenetur nobis foluere. ||
 [Innen, kiadva B. II. 313.] *Jakubovich Emil.*

NÉPNYELV.

I.

Tájszók.

Válván nem ... Pest megyében mondják ezt: „*Válván* nem
 szívelem ezt az embert“, s ebben a tagadással erősíti a beszélő
 állítását. *Gy. V.* — Azt tartjuk, hogy ez a *válván* a *válik* igének
 következő használatával vethető egybe: Lelkétől meg*válván* (nem
 tekintve a lelkét) egészen barom (l. MTsz). *R. P.*

Eldíbulni 'elrontani, elpusztítani' Szekszárd (vö. MTsz. *díbol*).

Práhol 'spriccel, öntöz' Makó (vö. MTsz. *paráhol*). *M. D. S.*